

MUSUL'A YATIRIM GELECEĞE YATIRIM DEMEKTİR

INVEST TO MOSUL INVEST
TO FUTURE

الاستثمار في نينوى يعني الاستثمار للمستقبل

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES
مركز الشرق الاوسط للدراسات الاستراتيجية

ORSAM-ORTADOĞU TÜRKMENLERİ PROGRAMI
ORSAM-MIDDLE EASTERN TURKMEAN PROGRAMME
برنامج دراسات تركمان الشرق الاوسط

MUSUL'A YATIRIM GELECEĞE YATIRIM DEMEKTİR

INVEST TO MOSUL INVEST TO FUTURE

الاستثمار في نينوى يعني الاستثمار للمستقبل

ORSAM Rapor No: 117
ORSAM-ORTADOĞU TÜRKMENLERİ PROGRAMI Rapor No: 19

Nisan 2012

ISBN: 978-605-5330-12-4

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2012

Bu raporun içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tarihçe

Türkiye’de eksikliği hissedilmeye başlayan Ortadoğu araştırmaları konusunda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amacıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) kurulmuştur. Kısa sürede yapılanan kurum, çalışmalarını Ortadoğu özelinde yoğunlaştırmıştır.

Ortadoğu’ya Bakış

Ortadoğu’nun iç içe geçmiş birçok sorunu barındırdığı bir gerçektir. Ancak, ne Ortadoğu ne de halkları, olumsuzluklarla özdeşleştirilmiş bir imaja mahkum edilmemelidir. Ortadoğu ülkeleri, halklarından aldıkları güçle ve iç dinamiklerini seferber ederek barışçıl bir kalkınma seferberliği başlatacak potansiyele sahiptir. Bölge halklarının bir arada yaşama iradesine, devletlerin egemenlik halklarına, bireylerin temel hak ve hürriyetlerine saygı, gerek ülkeler arasında gerek ulusal ölçekte kalıcı barışın ve huzurun temin edilmesinin ön şartıdır. Ortadoğu’daki sorunların kavranmasında adil ve gerçekçi çözümler üzerinde durulması, uzlaşmacı inisiyatifleri cesaretlendirecektir. Sözkonusu çerçevede, Türkiye, yakın çevresinde bölgesel istikrar ve refahın kök salması için yapıcı katkıları sürdürmelidir. Cepheleşen eksenlere dahil olmadan, taraflar arasında diyalogun tesisini kolaylaştırmaya devam etmesi, tutarlı ve uzlaştırıcı politikalarıyla sağladığı uluslararası desteği en etkili biçimde değerlendirebilmesi bölge devletlerinin ve halklarının ortak menfaatidir.

Bir Düşünce Kuruluşu Olarak ORSAM’ın Çalışmaları

ORSAM, Ortadoğu algılamasına uygun olarak, uluslararası politika konularının daha sağlıklı kavranması ve uygun pozisyonların alınabilmesi amacıyla, kamuoyunu ve karar alma mekanizmalarına aydınlatıcı bilgiler sunar. Farklı hareket seçenekleri içeren fikirler üretir. Etkin çözüm önerileri oluşturabilmek için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin araştırmacıların ve entelektüellerin nitelikli çalışmalarını teşvik eder. ORSAM; bölgesel gelişmeleri ve trendleri titizlikle irdeleyerek ilgililere ulaştırabilen güçlü bir yayım kapasitesine sahiptir. ORSAM, web sitesiyle, aylık Ortadoğu Analiz ve altı aylık Ortadoğu Etütleri dergileriyle, analizleriyle, raporlarıyla ve kitaplarıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte Ortadoğu literatürünün gelişimini desteklemektedir. Bölge ülkelerinden devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve STK temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak bilgi ve düşüncelerin gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır.

* ORSAM, The Middle East Studies Association (MESA) üyesidir.

İçindekiler

Takdim.....	4
Özet.....	5
Musul'da Yatırım Olanakları	6
Musul'a İlişkin Temel Bilgiler	6
Musul'a Neden Yatırım Yapılmalıdır	6
Musul'da Hangi Alanlara Yatırım Yapılabilir?	7
Yatırım Kolaylıkları ve Teşvikler	9
Musul'a İlişkin Bazı Önemli İstatistikler	10

TAKDİM

Irak'ın en önemli kentlerinden birisi olan Musul işgal sonrası yaşadığı sorunlardan sıyrılabilmek için çıkış arıyor. Nüfus, ekonomik büyüklük, siyasi etki, eğitim durumu ve diğer pek çok açıdan Irak'ın Bağdat'tan sona ikinci büyük ve önemli kenti olan Musul hak ettiği ilgiyi görememiştir. Irak'ın kuruluşundan beri ülkenin aynı zamanda önde gelen entelektüel merkezilerinden birisi olan Musul'un 2004 yılından sonra sürüklendiği güvenlik zaşyetinin aşılmaya başlaması şehir için yeni bir dönemi başlatmıştır. Kısa bir süre öncesine kadar güvenlik durumu Musul için dezavantaj yaratsa da gelinen noktada Musul'un güvenlik sıkıntısını büyük ölçüde aştığı söylenebilir. Ayrıca, 2009 yılından bu yana siyasi istikrarın artması ve Musul Vilayeti'nin en güçlü siyasi aktörleri arasındaki uzlaşma tablosu bölgeyi yatırıma uygun hale getirmektedir. 3.5 milyonluk nüfusu, geniş tarım alanları, binlerce yıllık ticaret tecrübesi, zengin doğal kaynakları ve stratejik coğraş konumu Musul'u Irak'ın en önemli yatırım bölgelerinden birisine dönüştürecektir. Ancak, yabancı yatırımcıların Irak'a yönelik şüpheli bakışlarından Musul da payını almaktadır. Musul ya da diğer adıyla Ninova Vilayeti, en büyük sorunu olan işsizlik ve ekonomik sorunları aşmak için diğer ülkelerden gelen yatırımcılara kucak açmayı beklerken, Musul halkının Türkiye'ye olan sempatisi Türk şirketlerinin bu bölgede başarılı olma şansını artırmaktadır. Türkiye'nin yanibaşında bulunan ve belki de kısa bir süre sonra büyük bir yatırım merkezi haline dönüşebilecek Musul'daki genel durumu özetlemek üzere bu kısa çalışma kaleme alınmıştır. Bu çalışma kapsamında ORSAM ekibi Musul'a gitmiş, sahada gözlemlerde bulunmuş, şehrin önde gelen ekonomi çevreleriyle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Bu çalışmanın sonucunda Musul'daki ekonomik durumu ve yatırım imkanlarını özetleyen bu kısa çalışma ortaya çıkmıştır. Son olarak, bu çalışmanın 2-3 Mayıs 2012 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşecek olan Ninova Yatırım Konferansı öncesinde yayınlanmasının ise Konferansa katılacak olan taraşar açısından faydalı olabileceğini düşünüyoruz.

Hasan Kanbolat
ORSAM Başkanı

Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Ahi Evran Üniversitesi

MUSUL'A YATIRIM GELECEĞE YATIRIM DEMEKTİR

Özet

- *Irak'ın ikinci büyük kenti olan Musul'un başkenti olduğu Ninova uzun süren bir durgunluk döneminden sonra yeniden dünyaya açılmanın yollarını aramaktadır. Genç, dinamik, entelektüel bir nüfusa sahip olan Musul kalkınmanın yollarını aramaktadır.*
- *9 ilçe ve 21 nahiyeden oluşan Ninova Vilayeti genellikle vilayetin merkezi olan Musul'un adından ötürü Musul Vilayeti olarak da bilinmektedir. Toplam nüfusu 3.500.000'a yaklaşan vilayette genç ve dinamik bir nüfus bulunmaktadır.*
- *Güvenlik sorununun büyük ölçüde çözüldüğü Musul tarihi ve kültürel açıdan bir merkez olmasının yanısıra önemli bir ticaret merkezi olagelmıştır. 2000'den fazla sanayi ve ticaret kuruluşunun bulunduğu Ninova'da binlerce yıllık tecrübenin ve alışkanlıkların etkisiyle güçlü bir ticaret kültürü gelişmiştir.*
- *Musul, büyük yatırım olanakları sunan, bakir ve Türk işadamlarına gönülden kucak açmayı bekleyen dost ve kardeş bir şehirdir.*
- *Musul stratejik coğrafyasıyla önemli ulaşım kolaylıkları sağlamaktadır. Irak, Türkiye ve Suriye'nin kesişme noktasında olan Musul'a Türkiye'den çeşitli ulaşım olanakları bulunmaktadır.*
- *Musul, Irak'ın en önemli tarım kentlerinden birisidir. Geniş sulama olanakları, verimli arazileri ve yüzyıllarca yıllık gelenekleriyle Musul gıda alanında yapılacak yatırımlar için büyük bir hammadde kaynağı sağlamaktadır.*
- *Musul, nitelikli ve niteliksiz ucuz işgücü olanağı sağlamaktadır. Irak'taki ekonomik şartlar ve yıllardır yeterli yatırımın gelmemesi ülkede büyük bir işsizlik yaratmaktadır. Resmi rakamlara göre %30'lara varan işsizlik oranı hem nitelikli hem de niteliksiz işgücünün ucuza malolmasına neden olmaktadır.*
- *Binlerce yıllık tarihinin etkisiyle pekçok arkeolojik esere sahip olan Musul doğal güzellikleriyle de dikkat çekicidir. Dicle'nin suladığı alanların getirdiği doyumsuz manzaralar şehre önemli bir turizm potansiyeli kazandırmaktadır. Tüm bunlara ek olarak Musul tam bir dinsel turizm şehridir.*

MUSUL'DA YATIRIM OLANAKLARI

Irak'ın ikinci büyük kenti olan Musul'un başkenti olduğu Ninova uzun süren bir durgunluk döneminden sonra yeniden dünyaya açılmanın yollarını aramaktadır. Genç, dinamik, entelektüel bir nüfusa sahip olan Musul kalkınmanın yollarını aramaktadır. Musullulara göre kalkınmanın en temel yolu Türkiye ile daha yakın ekonomik ilişkilere sahip olmaktan geçmektedir. Bu nedenle, yüzünü Türkiye'ye çevirmiş ve işbirliği olanakları arayışına girmiştir. Bu nedenle, 2-3 Mayıs 2012 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşecek olan Ninova Yatırım Konferansı uzun yıllar boyunca devam edecek ve Musul ile dünyanın geri kalanı arasında kalıcı bir köprü kuracak ilişkilerin ilk adımı olarak görülmektedir.

MUSUL'A İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

Irak'ın kuzeybatısında yer alan Ninova Vilayeti, Türkiye ve Suriye sınırında yer almaktadır. Suriye ile uzun bir sınırı paylaşan Ninova

Vilayeti'nin merkezi Türkiye sınırına yaklaşık 100 km. uzaklıktadır. 9 ilçe ve 21 nahiyeden oluşan Ninova Vilayeti genellikle vilayetin merkezi olan Musul'un adından ötürü Musul Vilayeti olarak da bilinmektedir. Toplam nüfusu 3.500.000'a yaklaşan vilayette genç ve dinamik bir nüfus bulunmaktadır. 2005-2009 yılları arasında güvenlik sorunu yaşanması nedeniyle uluslararası basında hakkında olumsuz bir tablo çizilen Musul'da son üç yılda güvenlik alanında büyük bir iyileşme yaşanmıştır.

Güvenlik sorununun büyük ölçüde çözüldüğü Musul tarihi ve kültürel açıdan bir merkez olmasının yanısıra önemli bir ticaret merkezi olagelmiştir. 2000'den fazla sanayi ve ticaret kuruluşunun bulunduğu Ninova'da binlerce yıllık tecrübenin ve alışkanlıkların etkisiyle güçlü bir ticaret kültürü gelişmiştir. Binlerce yıldır tarihi ticaret yollarının kesiştiği bir şehir olan Musul'un içinden geçen Dicle Nehri şehre hayat vermektedir. Geçtiği yerlere hayat veren ve doyulmaz doğal güzellikler oluşturan Dicle Nehri şehirdeki tarım faaliyetlerinin de temelini oluşturmaktadır. Dicle Nehri'nin sağladığı su kaynağının yanısıra büyük sulama kanalları sayesinde geniş tarım alanlarına sahip olan Ninova Vilayeti'nde 19.000 km'lik bir tarımsal alan bulunmaktadır.

MUSUL'A NEDEN YATIRIM YAPILMALIDIR?

1. Musul, büyük yatırım olanakları sunan, bakir ve Türk işadamlarına gönülden kucak açmayı bekleyen dost ve kardeş bir şehirdir: Musul, uzun süredir yatırım alamadığı için her açıdan yatırım ihtiyacı duymaktadır. Ortadoğu'nun en önemli kentlerinden birisi olan Musul, dış dünyaya yeni yeni açılmaktadır. Henüz yabancı şirketlerin ulaşamadığı Musul'a diğer şirketlerden önce gitmek sadece bugüne değil geleceğe de yatırım yapmak anlamına gelecektir.

2. Musul hızla büyüyen genç ve dinamik bir nüfus yapısına sahiptir: Nüfusun %50'sini 18

yaş altı gençlerin oluşturduğu Mosul büyük bir pazar potansiyeli sunmaktadır.

3. Mosul Irak'ın en büyük eğitim merkezlerinden birisidir: Irak'ın en büyük ikinci üniversitesi olan Mosul Üniversitesi yıllardır çok sayıda tanınmış mühendis, doktor ve bilim adamı yetiştirmiştir. Eğitimli nüfus, yatırımcının ihtiyaç duyabileceği nitelikli işgücü açısından büyük bir kaynak sunmaktadır. Ayrıca, Mosul Üniversitesi'nde kurulmuş olan Araştırma Merkezleri yatırımları destekleyebilecek araştırma çalışmalarına dayanak sağlayacak verileri üretebilecek kapasitedir.

4. Mosul stratejik coğrafyasıyla önemli ulaşım kolaylıkları sağlamaktadır: Irak, Türkiye ve Suriye'nin kesişme noktasında olan Mosul'a Türkiye'den çeşitli ulaşım olanakları bulunmaktadır. İstanbul ile Mosul arasında Türk Hava Yolları haftanın 4 günü (Salı, Perşembe, Cuma ve Pazar) doğrudan sefer vardır. Buna ek olarak Mosul ile Bağdat (Çarşamba-Pazar) arasında haftanın 2 günü uçak bulunmaktadır. Ayrıca, kara taşımacılığı son derece kolay ve güvenlidir. Ayrıca ülkemizden Mosul'a demiryolu ulaşımı olanağı da mevcuttur.

5. Mosul bir sanayi kentidir: 1500'den fazla irili ufaklı fabrikasıyla Mosul Irak'ın en büyük ikinci sanayi kentidir. Uzun süredir atıl duran

kapasitesini harekete geçirebilmek için dış yatırımcının ilgisine ihtiyaç duyan Mosul çimento, tuğla, tekstil başta olmak üzere birçok alanda yatırıma açıktır.

6. Mosul, doğal kaynakları ile dikkat çekmektedir: Petrol, doğal gaz, sülfür, kükürt gibi önemli ve stratejik kaynaklara sahip olan Mosul bu özellikleriyle gelecek on yıl içinde tüm Ortadoğu'nun en önemli kentlerinden birisi haline gelecektir.

7. Mosul, Irak'ın en önemli tarım kentlerinden birisidir: Geniş sulama olanakları, verimli arazileri ve yüzyıllarca yıllık gelenekleriyle Mosul gıda alanında yapılacak yatırımlar için büyük bir hammadde kaynağı sağlamaktadır.

8. Mosul, nitelikli ve niteliksiz ucuz işgücü olanağı sağlamaktadır: Irak'taki ekonomik şartlar ve yıllardır yeterli yatırımın gelmemesi ülkede büyük bir işsizlik yaratmaktadır. Resmî rakamlara göre %30'lara varan işsizlik oranı hem nitelikli hem de niteliksiz işgücünün ucuza malolmasına neden olmaktadır.

9. Mosul önemli bir turizm kentidir: Binlerce yıllık tarihinin etkisiyle pek çok arkeolojik esere sahip olan Mosul doğal güzellikleriyle de dikkat çekicidir. Dicle'nin suladığı alanların getirdiği doyumsuz manzaralar şehre önemli bir turizm potansiyeli kazandırmaktadır. Tüm bunlara ek olarak Mosul tam bir dinsel turizm şehridir. Başta Hz. Yunus Peygamber'in mezarı olmak üzere şehirde pek çok önemli din büyüğünün kabirleri ve mekanları bulunmaktadır. Tüm bu turizm olanaklarına rağmen şehrin turizm altyapısının gelişmemiş olması Mosul'da turizm konusunda yapılacak yatırımlar için büyük bir ihtiyaç ve fırsat yaratmaktadır.

MUSUL'DA HANGİ ALANLARA YATIRIM YAPILABİLİR?

GIDA

Musul, sahip olduğu tarım alanlarında tahıl

ürünleri kadar bağ ve bahçecilik açısından da büyük bir potansiyel sunmaktadır. Vilayetin pekçok yerinde yapılan tahıl üretimi başta un fabrikaları olmak üzere gıda sektöründe yatırıma olanak sağlarken bahçecilik de diğer gıda maddeleri açısından yatırım imkanı sağlamaktadır. Öte yandan, şehirdeki tarım alanlarına ek olarak geniş hayvancılık potansiyeli süt ve süt ürünleri, dericilik, yün vb. gibi sektörler açısından verimli sahalar yaratmaktadır.

TURİZM

Irak'ın en önemli turizm kentlerinden birisi olma potansiyeline rağmen tesis yetersizliği Musul'un bu potansiyelini harekete geçirmesini engellemektedir. Coğrafyası açısından ulaşım sorununun bulunmadığı Musul'un en önemli eksikliği yeterli sayıda güvenli, konforlu ve modern tesislerin eksikliğidir. Ciddi ölçüde turizm yatırıma açık olan Musul, kültürel yakınlık ve sosyal ilişkiler nedeniyle

de Türkiye ve Türk işadamları açısından büyük fırsatlar sunmaktadır.

İNŞAAT

Yıllardır ciddi alt yapı eksikliği yaşayan Musul savaşın etkilerini hala üstünden atamamıştır. Şehrin trafik, konut, kanalizasyon başta olmak üzere büyük bir altyapı ihtiyacı bulunmaktadır. Hızla artan nüfus yeni konut ihtiyaçları yaratmaktadır. Irak'ın nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu yerlerden birisi olan Musul'da güvenli, modern, konforlu yerleşim komplekslerine ihtiyaç vardır. Irak'ın zenginleşmesine paralel olarak Musul'un birkaç yıl içinde bir şantiyeye dönüşeceği görülmektedir. Bu sektörde öncülük yapan şirketlerin önemli avantajları olacağı söylenebilir.

Şehri kesen Dicle Nehri birçok yerde trafik sıkışıklığı yarattığından birçok noktada köprülülük kavşak ve yol inşaatı çalışmalarına ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Ayrıca, tüm Irak'ta

olduğu gibi şehirde ciddi bir kanalizasyon altyapısı eksikliği bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde tüm şehrin altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi sürecinde Türk şirketlerine büyük fırsatlar doğacaktır.

YATIRIM KOLAYLIKLARI VE TEŞVİKLER

2007 yılında yürürlüğe giren ve Ulusal Yatırım Komisyonu'nu çerçevesinde kurulan Yerel Yatırım Komisyonlarına temel teşkil eden yasa çerçevesinde Irak'a gelen yabancı yatırımcılara bazı kolaylıklar ve teşvikler sağlanmaktadır. Bu kolaylıklar ve teşvikler aşağıda sıralanmıştır:

- Kar ve sermayenin yurtdışına transfer edilebilmesi,
- Irak borsasında menkul kıymet işlemi yapma ve borsada işlem yapma hakkı,
- Yatırım için gerekli arazilerin 50 yıllık (uzatılabilir) süre ile yatırımcılara uygun koşullarda kiralanması veya ücretsiz tahsis edilmesi,
- Projeyi yerli veya yabancı bir sigorta şirketine sigortalama hakkı,
- Yatırım kurulunca onaylanmış projeler için Irak bankalarında döviz veya yerel para biriminde hesap açmak.

Yukarıdaki maddelere ek olarak bir kez yatırım lisansı alan şirketlere şu ek olanaklar tanınmıştır:

- Yatırımın genişletilmesi, geliştirilmesi ve modernizasyonu amacı ile ithal edilen varlıklar gümrük vergisinden muafıdır,
- Yatırımın kapasitesini artırmaya yönelik olarak ithal edilen varlıklar gümrük vergisi ve diğer harçlardan muafıdır.
- Proje kapsamında ithal edilen yedek parçalar değerlerinin, ana varlık değerinin % 20'sini geçmemesi kaydı ile vergiden muafıdır,
- Oteller, turistik yapılar, hastaneler, sağlık kuruluşları, rehabilitasyon merkezleri, eğitim ve bilim kuruluşlarına mobilya, döşeme ve benzeri ithalatında ek bazı gümrük vergisi istisnaları tanınmıştır.

Irak'taki genel yatırım Kanunu çerçevesinde yer alan bu hususlara ek olarak Ninova Vilayeti yatırımcılara bir takım ek olanaklar tanımaktadır. Bunlar arasında en çok göze çarpan hususlar şöyledir:

- Yatırım yapmak isteyen firmalara 10 yıl veya daha uzun süre için tanınan gelir vergisi muafiyeti
- Yatırım arazilerinin 50 yıl süre ile kiralanması veya ücretsiz tahsis edilmesi

Ayrıca yine aynı yasa çerçevesinde Irak hükümeti tarafından yabancı yatırımcılar için aşağıdaki güvenceler verilmiştir.

- Gerekli özellikleri taşıyan Irak'lı çalışan bulunamaması durumunda yabancı işçi istihdam edilebilir,
- Irak'ta çalışan yabancılara ikamet izni ile beraber ülkeye giriş çıkışlarında kolaylık sağlanmaktadır,
- Aksi yönde maŞeme kararı olmadığı sürece, yatırımın bir kısmı veya tamamının millileştirilmeyeceğine dair güvence verilmektedir.
- Irak'lı olmayan çalışanlar kazançlarını yurtdışına transfer edebilirler.

MUSUL'A İLİŞKİN BAZI ÖNEMLİ İSTATİSTİKLER

1999-2008 YILLARI İÇİN İMALAT SANAYİNDEKİ GİDER ENDEKSLERİ (100=1988)									
Grup									
Yıllar	Genel Endeks	Temel Metal Sanayi	Metalik Olmayan Sanayi	Petrol Sanayi	Kimya Sanayi	Ahşap ve Kağıt	Tekstil ve Ayakkabı	İçecekler ve Sigara	Gıda Maddeleri
Ağırlık	1000	105	112	238	100	55	137	172	81
1999	72996	138431	69864	7355	107491	224098	82924	91292	156625
2000	80601	170362	83778	10499	119895	204468	83861	101092	153954
2001	81688	156321	94689	11397	94911	225751	105794	94327	160646
2002	86910	193616	97010	14666	95283	263438	103025	81633	158054
2003	*99979	85449	442068	16903	88924	86972	67470	*79541	144734
2004	175581.5	194606.2	486557.6	29648.9	209140.4	164937.1	120451.8	159824.5	242218.0
2005	216746.3	194841.8	560868.3	75643.6	290260.8	202174.1	171697.4	183541.5	249754.6
2006	247472.2	211082.7	630507.7	127549.8	321390.1	264173.9	157287.4	197384.9	273674.1
2007	268202.0	202618.8	682920.3	156071.3	337168.8	308080.2	153504.1	213877.7	306378.3
2008	282493.4	215015.1	730350.0	159171.2	361613.3	323230.7	159175.8	222137.4	324458.2

*2003 yılı genel indeksi ve Alkollü içecekler ve sigara gruplarına göre düzenlenmiş indeksler

2000-2007 YILLARINDA ÖZEL SEKTÖR TARAFINDAN KULLANILAN İNŞAAT MALZEMELERİ FİYAT ENDEKSİ								
Yıllar	Genel Endeks	Diğerleri	Sihhi Tesisat	Elektrik Tesisatı	Pencere	Kapılar	Demir	Fayans
Ağırlık	100.0	6.6	2.8	1.4	5.2	9.5	11.1	16.2
2000	83940.5	79124.0	105192.7	248044.5	84320.0	86062.9	179580.1	64163.1
2001	79892.2	78577.6	104658.4	261450.0	80980.3	83951.5	110591.6	64677.8
2002	80320.6	82847.9	97795.8	261450.0	84662.9	81451.9	106023.7	63215.4
2003	264174.8	418525.6	183778.0	612823.7	176269.8	146166.3	187566.3	140255.7
2004	264912.4	414928.3	183966.7	741900.7	167556.7	142175.9	182540.0	134283.6
2005	269070.1	438215.7	183727.3	931328.9	235849.1	146747.3	193799.0	138136.4
2006*	371825.6	441431.9	401254.6	452355.3	169724.5	163966.2	301323.4	191971.1
2007	387125.1	481154.7	359221.3	567978.4	271969.9	214367.4	360234.7	196481.5

*İnşaat ve yapı sektörü raporlarıyla yapılan endeksler

2000-2007 YILLARINDA ÖZEL SEKTÖR TARAFINDAN KULLANILAN İNŞAAT MALZEMELERİ FİYAT ENDEKSİ (DEVAM)							
Yıllar	Alçı	Çimento	Çakıl	Kum	Taş	Kalıp	Tuğla
Ağırlık	2.5	7.6	4.6	6.1	2.6	8.2	15.9
2000	136997.4	106147.5	61103.4	55414.2	51892.7	43454.3	43348.1
2001	177405.3	124887.8	56124.8	62864.4	75981.2	40550.8	48290.9
2002	198058.3	133609.8	60494.1	58465.2	68936.0	36386.4	51809.4
2003	1552275.8	689960.5	126255.4	150662.6	69552.0	226004.9	252940.7
2004	1133513.9	734183.0	108459.6	143558.5	67952.1	231751.0	246857.9
2005	1147599.5	644935.2	120968.8	143013.9	67982.2	220612.6	251573.6
2006*	1047899.0	870274.8	321975.1	374450.4	359517.3	310403.5	491327.0
2007	1017705.9	847274.2	189392.3	284890.2	321450.2	343843.7	544905.4

2007 YILINDA VİLAYETLERE GÖRE TURİZM TESİSLERİNİN DURUMU						
VİLAYET	Toplam Turizm Tesisi	Oda Sayısı		Yatak Sayısı	Dolu Yatak Sayısı	Müşteri Sayısı
		Müşteriler İçin	Diğerleri			
MUSUL	36	1.268	101	2.479	401.194	53.626
KERKÜK	38	882	120	1.825	250.142	163.440
DİYALA	2	23	3	83	4.584	4.584
ANBAR	-	-	-	-	-	-
BAĞDAT	123	6.129	244	11.476	536.913	383.004
BABİL	9	168	30	367	39.019	20.723
KARBELA	59	2.127	18	5.707	480.667	988.628
VASİT	8	192	34	428	133.402	4.396
SELAHADDİN	19	482	50	1.210	161.112	11.568
NECEF	94	3.293	288	8.173	1.398.194	581.075
KADİSİYE	4	87	11	248	19.988	18.359
MUSENNA	14	459	61	1.114	45.485	45.485
ZİKAR	16	242	64	481	40.185	18.786
MEYSAN	9	128	18	302	23.063	21.318
BASRA	61	1.613	138	3.441	542.217	175.281

2008 YILI İÇİN VİLAYETLER VE BİNA TÜRLERİNE GÖRE ÖZEL SEKTÖR İÇİN TAHMİNİ MALİYETLER VE İNŞAAT RUHSATI SAYISI								
VİLAYET	ONARIM		TADİLAT		EK BİNA		YENİ BİNA	
	MALİYET (000 İRAK D.)	BİNA SAYISI	MALİYET (000 İRAK D.)	BİNA SAYISI	MALİYET (000 İRAK D.)	BİNA SAYISI	MALİYET (000 İRAK D.)	BİNA SAYISI
MUSUL	41500	4	279650	9	11010085	397	60242072	1239
KERKÜK	439000	58	25000	1	8755400	329	90146350	1963
DİYALA	29950	5	12500	1	13923950	435	103836747	2170
ANBAR	18250	2	0	0	6408340	164	143588124	2106
BAĞDAT	226400	23	674600	19	24420800	795	124658020	2026
BABİL	32040	4	84400	3	9820375	269	106672286	1780
KERBELA	252415	31	37600	2	11597490	324	54864830	1156
VASİT	2000	1	0	0	4749739	186	72563960	1671
SELAHADDİN	0	0	0	0	3732650	112	62509460	1407
NECEF	235700	24	40000	2	12009095	387	85385150	1505
KADİSİYE	0	0	20000	1	2091120	95	60208491	2108
MUSENNA	8000	2	108450	2	16545875	345	72874256	1041
ZİKAR	27000	6	0	0	13867100	296	85154400	1445
MEYSAN	21000	3	118750	6	3015025	114	35908233	907
BASRA	49500	6	0	0	7382930	238	63428920	1164
Toplam	1382755	169	1400950	46	149329974	4486	1222041299	23688

KONUT ÇEVRESİNDE VATANDAŞLARI RAHATSIZ EDEN FAKTÖRLER (%)

Şehir Su Birikintileri	Çöp ve Pislik	Sinek ve Haşere	Gürültü	Kötü Koku	Toz	Duman ve Gaz
44,4	19,7	36,6	10,4	13,5	26	9,5

MUSUL GIDA STRATEJİ İSTATİSTİKLERİ

Günde 3 Öğün ya da Daha Fazla Yemek Yenilen Hane Oranı	Nakit Ödemeyi Tercih Eden Hane Oranı	Hanede Tercih Edilen Yiyecek Payı Oranı	Hanede İyotsuz Tuz Kullanım Oranı	Strateji Endeksi
% 99.2	%12.7	%87.3	%36.7	%23.06

AKADEMİK KADRO

Hasan Kanbolat	ORSAM Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Temsilcisi, KTÜ Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Ali Karasar	ORSAM Danışmanı, ORSAM Avrasya Stratejileri Koordinatörü - Bilkent Üniversitesi
Doç. Dr. Tarık Oğuzlu	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Uluslararası Antalya Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Sahin	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu Ekonomileri - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Tür	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ
Habib Hüzmüzlü	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Canat Mominkulov	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu - El Farabi Kazak Milli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yrd. Doç. Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Abdullah Alshamri	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ORSAM Riyad Temsilcisi
Dr. Neslihan Kevser Çevik	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Dr. Didem Daniş	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Galatasaray Üniversitesi
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
Dr. İlyas Kamalov	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Danışmanı, Avrasya - ORSAM Bışkek Temsilcisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniv.
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Atatürk Üniversitesi
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Av. Aslıhan Erbaş Açıkl	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
Fazıl Ahmet Burget	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Afganistan
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika - ORSAM Antananarivo (Madagaskar) Temsilcisi
Esra Demir	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Bilgay Duman	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Ogün Duru	ORSAM Yönetici Editörü
Noyan Gürel	ORSAM İzmir Temsilcisi
Selen Tonkuş Kareem	ORSAM Erbil (Irak) Temsilcisi
Oytun Orhan	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Sercan Doğan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Uğur Çil	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nazlı Ayhan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Leyla Melike Koçgündüz	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Ufuk Döngel	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Göknil Erbaş	ORSAM Uzman Yardımcısı, Karadeniz
Aslı Değirmenci	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Jubjana Vila	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Mavjuda Akramova	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu

ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı
Kamil Erdem Güler	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı
Çağlayan Arslan	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı

ORSAM DANIŞMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid	Irak Danışmayı Eski Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Temsilcisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Hasan Alsancağ	BP & BTC Türkiye, Enerji Güvenliği Direktörü
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Ahat Andican	Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dorayd A. Noori	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ali Arslan	İstanbul Üniversitesi, Tarih Bölümü
Başar Ay	Türkiye Tekstil Sanayi İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Doç. Dr. Ersel Aydınlı	Bilkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı & Fulbright Genel Sekreteri
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
İtir Bağdadi	İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Bölümü
Prof. Dr. İdris Bal	TBMM 24. Dönem Milletvekili
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
Kemal Beyatlı	Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Barbaros Binicioğlu	Ortadoğu Danışmanı
Prof. Dr. Ali Birinci	Pollis Akademisi Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Mustafa Budak	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Hasan Canpolat	İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı
E. Hava Orgeneral Ergin Celasin	23. Hava Kuvvetleri Komutanı
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Doç. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	YOK Başkanı
Dr. Didem Daniş	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü
Esra Demir	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi ATAUM Müdürü, SBF Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Dr. Amer Hasan Fayyadh	Bağdat Üniversitesi, Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı
Av. Aslıhan Erbaş Açıkl	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku

AKADEMİK KADRO

Hasan Kanbolat	ORSAM Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Temsilcisi, KTÜ Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Ali Karasar	ORSAM Danışmanı, ORSAM Avrasya Stratejileri Koordinatörü - Bilkent Üniversitesi
Doç. Dr. Tarık Oğuzlu	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Uluslararası Antalya Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu Ekonomileri - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Tür	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ
Habib Hüzmüzlü	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Canat Mominkulov	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu - El Farabi Kazak Milli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yrd. Doç. Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Abdullah Alshamri	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ORSAM Riyad Temsilcisi
Dr. Neslihan Kevser Çevik	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Dr. Didem Daniş	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Galatasaray Üniversitesi
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
Dr. İlyas Kamalov	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Danışmanı, Avrasya - ORSAM Bışkek Temsilcisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniv.
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Atatürk Üniversitesi
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Av. Aslıhan Erbaş Açıkel	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
Fazıl Ahmet Burget	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Afganistan
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika - ORSAM Antananarivo (Madagaskar) Temsilcisi
Esra Demir	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Bilgay Duman	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Oğün Duru	ORSAM Yönetici Editörü
Noyan Gürel	ORSAM İzmir Temsilcisi
Selen Tonkuş Kareem	ORSAM Erbil (Irak) Temsilcisi
Oytun Orhan	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Sercan Doğan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Uğur Çil	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nazlı Ayhan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Leyla Melike Koçgündüz	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Ufuk Döngel	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Göknil Erbaş	ORSAM Uzman Yardımcısı, Karadeniz
Aslı Değirmenci	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Jubjana Vila	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Mavjuda Akramova	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu

ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı
Kamil Erdem Güler	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı
Çağlayan Arslan	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı

ORSAM DANIşMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid	Irak Danıştayı Eski Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Temsilcisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Hasan Alsancak	BP & BTC Türkiye, Enerji Güvenliği Direktörü
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Ahat Andican	Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dorayd A. Noori	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ali Arslan	İstanbul Üniversitesi, Tarih Bölümü
Başar Ay	Türkiye Tekstil Sanayi İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Haş Üniversitesi Rektörü
Doç. Dr. Ersel Aydınlı	Bilkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı & Fulbright Genel Sekreteri
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı
İtir Bağdadi	İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Bölümü
Prof. Dr. İdris Bal	TBMM 24. Dönem Milletvekili
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
Kemal Beyatlı	Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Barbaros Binicioğlu	Ortadoğu Danışmanı
Prof. Dr. Ali Birinci	Polis Akademisi Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Mustafa Budak	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Hasan Canpolat	İçişleri Bakanlığı, Müsteşar Yardımcısı
E. Hava Orgeneral Ergin Celasin	23. Hava Kuvvetleri Komutanı
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Doç. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	YÖK Başkanı
Dr. Didem Daniş	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü
Esra Demir	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi ATAUM Müdürü, SBF Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Dr. Amer Hasan Fayyadh	Bağdat Üniversitesi, Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı

INVEST TO MOSUL INVEST TO FUTURE

MUSUL'A YATIRIM GELECEĞE YATIRIM DEMEKTİR

الاستثمار في نينوى يعني الاستثمار للمستقبل

CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES
ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
مركز الشرق الاوسط للدراسات الاستراتيجية

ORSAM-MIDDLE EASTERN TURKMEN PROGRAMME
ORSAM-ORTADOĞU TÜRKMENLERİ PROGRAMI
برنامج دراسات تركمان الشرق الاوسط

ORSAM-ORTADOĞU TÜRKMENLERİ
PROGRAMI

ORSAM
ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

INVEST TO MOSUL INVEST TO FUTURE

**MUSUL'A YATIRIM GELECEĞE
YATIRIM DEMEKTİR**

الاستثمار في نينوى يعني الاستثمار للمستقبل

**ORSAM Report No: 117
ORSAM-MIDDLE EASTERN TURKMEN PROGRAMME Report No: 19**

April 2012

ISBN: 978-605-5330-12-4

Ankara - TURKEY ORSAM © 2012

Content of this report is copyrighted to ORSAM. Except reasonable and partial quotation and exploitation under the Act No. 5846, Law on Intellectual and Artistic Works, via proper citation, may not be used or re-published without prior permission by ORSAM. Assessments expressed in this report reflect only the opinions of its authors and do not represent the institutional opinion of ORSAM.

CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES

History

In Turkey, the shortage of research on the Middle East grew more conspicuous than ever during the early 90's. Center for Middle Eastern Strategic Studies (ORSAM) was established in January 1, 2009 in order to provide relevant information to the general public and to the foreign policy community. The institute underwent an intensive structuring process, beginning to concentrate exclusively on Middle affairs.

Outlook on the Middle Eastern World

It is certain that the Middle East harbors a variety of interconnected problems. However, neither the Middle East nor its people ought to be stigmatized by images with negative connotations. Given the strength of their populations, Middle Eastern states possess the potential to activate their inner dynamics in order to begin peaceful mobilizations for development. Respect for people's willingness to live together, respect for the sovereign right of states and respect for basic human rights and individual freedoms are the prerequisites for assuring peace and tranquility, both domestically and internationally. In this context, Turkey must continue to make constructive contributions to the establishment of regional stability and prosperity in its vicinity.

ORSAM's Think-Tank Research

ORSAM, provides the general public and decision-making organizations with enlightening information about international politics in order to promote a healthier understanding of international policy issues and to help them to adopt appropriate positions. In order to present effective solutions, ORSAM supports high quality research by intellectuals and researchers that are competent in a variety of disciplines. ORSAM's strong publishing capacity transmits meticulous analyses of regional developments and trends to the interested parties. With its web site, its books, reports, and periodicals, ORSAM supports the development of Middle Eastern literature on a national and international scale. ORSAM supports the development of Middle Eastern literature on a national and international scale. ORSAM facilitates the sharing of knowledge and ideas with the Turkish and international communities by inviting statesmen, bureaucrats, academics, strategists, businessmen, journalists, and NGO representatives to Turkey.

* ORSAM is a member of the The Middle East Studies Association (MESA).

Assist. Prof. Dr. Serhat ERKMEN

Serhat Erkmen, who was born in 1975 in İstanbul, graduated from Ankara University Faculty of Political Science Department of International Relations. He completed his master's degree and doctoral study at Ankara University Institute of Social Sciences. Working as Middle East Researcher in Center for Eurasian Strategic Studies between the years 2000-2008, Erkmen has been working as ORSAM Middle East Advisor since 2009. Also, Erkmen has been Head of Department of International Relations at Kırşehir Ahi Evran University since 2009.

Contents

Presentation	19
Executive Summary	21
Investment Opportunities in Mosul	22
Basic Information About Mosul	22
Why Should Invest in Mosul?.....	22
Where to Invest in Mosul?	24
Investment Facilities and Incentives	25
Some Important Statistics on Mosul	26

PRESENTATION

Mosul, which is one of the most important provinces of Iraq, has been struggling to overcome the post-invasion problems. Mosul, which is the second largest and important Iraqi city after Baghdad in terms of population, economy, political impact, educational status and also in many other aspects, could not get the attention it deserved. The fact that security problem, which Mosul that is also one of the leading intellectual centers of the country since the establishment of Iraq drifted into, started to be overcome launched a new period for the city. Although security situation created a disadvantage for Mosul until recently, it can be suggested that the security problem in Mosul has currently been overcome to a large extent. In addition to this, the increasing political stability since 2009 and the settlement among the most powerful actors of Mosul Province makes the area convenient for investment. Its 3.5 million population, large agricultural lands, thousands of years of commercial experience, rich natural resources and its strategic geographical position would turn Mosul into one of the most important investment areas of Iraq. Mosul also takes its share from distrustful outlooks of foreign investors towards Iraq. While Mosul, or alias Nineveh Province, expects to receive foreign investors from other countries in order to overcome economic problems and unemployment which is its biggest problem; the sympathy of Mosul population towards Turkey increases the chance of success for the Turkish companies in this region. This short study was put down on paper to outline the general situation in Mosul, which is located right beside Turkey and could turn into a great investment center in the near future. In this context, ORSAM team went to Mosul, made observations in the Şeld, and talked to leading economic circles of the city. As a result of these, this short study outlining the economic situation and investment opportunities in Mosul came out. Lastly, we believe that publishing this study before the Nineveh Investment Conference to be carried out in İstanbul between 2-3 May 2012 would be good.

Hasan Kanbolat
ORSAM Director

Hazırlayan: Assist. Prof. Dr. Serhat ERKMEN
ORSAM Advisor, Middle East
Ahi Evran University, Department of IR

INVEST TO MOSUL INVEST TO FUTURE

Executive Summary

- *Nineveh, whose provincial capital is Mosul that is the second largest province of Iraq, has been in search of opening up to the world again after a long period of recession. Mosul, which has a young, dynamic, intellectual population, has set off on a quest to develop.*
- *Nineveh Province, which is composed of 9 districts and 21 sub-districts, is also generally known as Mosul Province due to the name of Mosul, chief city of the province. In the province with some 3,5 million population in total, there is a young and dynamic population.*
- *Mosul, where security problem has been solved to a great extent, has become a significant center of trade besides becoming a cultural and historical center as well. In Nineveh, where more than 2000 industrial and trade organizations are found, a strong trade culture has been developed with the influence of thousands of years of experience and habitudes.*
- *Mosul is a sister city, which offers great investment opportunities and which has been undiscovered and waiting to sincerely receive Turkish businessmen with open arms*
- *Mosul provides major transportation facilities through its strategic geography. There are various means of transportation from Turkey to Mosul, which is situated on the intersection point of Iraq, Turkey and Syria.*
- *Mosul is one of the most important agricultural city of Iraq. With its extensive irrigation opportunities, fertile lands and traditions dating back to centuries, Mosul provides a major raw material resource for investments to be made in food industry.*
- *Mosul provides skilled and unskilled cheap labor opportunity. 8. Economic conditions in Iraq and lack of sufficient investment for years leads to a major unemployment in the country. According to the official figures, the unemployment rate reaching 30 % leads both skilled and unskilled labour to cost cheap.*

INVESTMENT OPPORTUNITIES IN MOSUL:

Nineveh, whose provincial capital is Mosul that is the second largest province of Iraq, has been in search of opening up to the world again after a long period of recession. Mosul, which has a young, dynamic, intellectual population, has set off on a quest to develop. People in Mosul believe that the best way to develop is to establish closer economic relations with Turkey. So that, Mosul turned towards Turkey and set off on a quest of cooperation opportunities with her. Therefore, the Nineveh Investment Conference to be held in İstanbul between the dates 2-3 May 2012 is considered to be the first step of relations that will last for many more years and that will serve as a permanent bridge between Mosul and the rest of the world.

BASIC INFORMATION ABOUT MOSUL

The Nineveh Province, which is located in the northwest of Iraq, is situated on the borders of Turkey and Syria. The center of Nineveh Province, which shares a long borderline with Syria, is approximately 100 km. away from the Turkish border. Nineveh Province, which is composed of 9 districts and 21 sub-districts, is also generally known as Mosul Province due to the name of Mosul, chief city of the province. In the province with some 3,5 million population in total, there is a young and dynamic population. In Mosul, about which a negative table was drawn in the world press because of the security problems between the years 2005-2009, a considerable amelioration has been made in the field of security for the past three years.

Mosul, where security problem has been solved to a great extent, has become a significant center of trade besides becoming a cultural and historical center as well. In Nineveh, where more than 2000 industrial and trade organizations are found, a strong trade culture has been developed with the influence of thousands of years of experience and habits. The Tigris River, which runs through Mosul that is a city where historical trade routes intersect for thousands of years, vitalize the city. Tigris River, which vitalizes and creates incredible natural beauties wherever it passes through, forms the basis of agricultural activities in the city. In addition to the water resource provided by the Tigris River, also thanks to big irrigation channels, there is an agricultural area of 19.000 km² in Nineveh Province with large agricultural areas.

WHY SHOULD INVEST IN MOSUL?

1- Mosul is a sister city, which offers great investment opportunities and which has been undiscovered and waiting to sincerely receive Turkish businessmen with open arms: As Mosul has not received investment

for a long time, it is need of being invested in every aspect. Being one of the most important cities of the Middle East, Mosul has just been opening up to the outside world. Going to Mosul, where foreign companies has not reached yet, before other companies would mean investing not only in today but also to the future.

2- Mosul has a fast growing, young and dynamic population structure: Mosul, whose 50% of the population is composed of youth under the age of 18, offers a major market potential.

3- Mosul is one of the biggest education centers of Iraq: University of Mosul, which the second largest university of Iraq, has graduated many well-known engineers, doctors and scientists for many years. Educated population offers a big resource in terms of skilled labour that investor might need. In addition to this, Research Centers, which were established within the University of Mosul, have the enough capacity to produce basis for research projects that can promote investments.

4- Mosul provides major transportation facilities through its strategic geography: There are various means of transportation from Turkey to Mosul, which is situated on the

intersection point of Iraq, Turkey and Syria. Turkish Airlines have direct flights between Istanbul and Mosul during 4 days (Tuesday, Thursday, Friday and Sunday) per week. In addition to this, there are flights between Mosul and Baghdad during 2 days (Wednesday-Sunday) per week. Besides, land transportation is extremely easy and safe. There is also opportunity to reach Mosul from our country through railway transportation.

5- Mosul is an industrial city: Mosul is the second largest industrial city of Iraq with its more than 1500 large and small companies. Mosul, which is in need of foreign investor's attention to be able to activate its capacity that has remained idle for a long time, is open up to investment in many fields such as cement, brick, textile in particular.

6- Mosul draws attention with its natural resources: Mosul, which has important and strategic resources such as oil, natural gas and sulphur, will become one of the most important cities of the whole Middle East within the next ten years.

7- Mosul is one of the most important agricultural city of Iraq: With its extensive irrigation opportunities, fertile lands and traditions dating back to centuries, Mosul provides a major raw material resource for investments to be made in food industry.

8- Mosul provides skilled and unskilled cheap labor opportunity: Economic conditions in Iraq and lack of sufficient investment for years leads to a major unemployment in the country. According to the official figures, the unemployment rate reaching 30 % leads both skilled and unskilled labour to cost cheap.

9- Mosul is an important tourism city: Mosul, which embodies many archaeological artifacts due to its thousands of years of history, grabs the attention through its natural beauties as well. Incredible sceneries brought

out through areas irrigated by Tigris provide an important tourism potential to the city. In addition to this, Mosul is also a religious tourism city. There are places and tombs of many prominent religious figures, the Tomb of Prophet Jonah in particular. The fact that tourism infrastructure of the city is not developed despite all these tourism opportunities causes to a major need and opportunity for investments to be made on tourism in Mosul.

WHERE TO INVEST IN MOSUL?

FOOD

Mosul offers a major potential in terms of viniculture and horticulture as well as cereal products in its agricultural lands. While cereal production, made in many areas of the province, provides investment opportunities in food sector and flour companies in particular; horticulture provides investment oppor-

tunities for other food products as well. On the other hand, besides the agricultural lands in the city, vast potential of livestock creates productive areas for sectors such as milk and milk products, leather and wool etc.

TOURISM

Despite having the potential of being one of the most important tourism cities of Iraq, insufficiency of facilities prevents this potential of Mosul from being put into practice. The most important deficiency of Mosul, where transportation problem does not exist in terms of geography, is the lack of sufficient number of safe, comfortable and modern facilities. Mosul, which is open to a substantial tourism investment, offers great opportunities for Turkey and Turkish businessmen due to their cultural intimacy and social relationship.

CONSTRUCTION

Mosul, which has been going through infrastructure deficiency for years, has not overcome the impacts of war yet. The city has a major infrastructure need; such as traffic, housing and sewage system in particular. The fast-growing population creates new housing requirements. In Mosul, which is one of the most populous cities in Iraq, safe, modern, comfortable settlement complexes. It is foreseen that Mosul will turn into a construction yard within a few years in parallel with the enrichment of Iraq. It might be suggested that pioneering companies in the sector will have substantial advantages.

It is observed that bridge crossing and road construction works are needed in lots of points; as the Tigris River, which passes through the city, causes to traffic congestion in many areas. Besides, there is a considerable deficiency of sewerage infrastructure in the city as well as throughout Iraq. In the forthcoming period, there will be great opportunities for Turkish companies in the process of eliminating infrastructure needs of the city.

INVESTMENT FACILITIES AND INCENTIVES

In accordance with the law, which entered in force in 2007 and constitutes the basis of Regional Investment Commissions that were created within the frame of National Investment Commission; certain facilities and incentives are provided for foreign investors

coming to Iraq. These facilities and incentives are listed as follows:

- * Transferring profit and capital abroad,
- * Right to carry out transactions (in security and stock market) in Iraqi exchange market,
- * Leasing or assigning lands, required for investment, to the investors for 50 years (extendable) under favorable conditions,
- * Right to ensure a project to a local or foreign insurance company,
- * Opening an account in foreign or local currency in Iraqi banks for the projects approved by the investment board.

In addition to the above-mentioned points, the following additional opportunities are given to companies that once receive investment license:

- * Assets imported for expansion, development and modernization of investment are exempted from customs duty,
- * Assets imported for expanding the investment capacity are exempted from customs duty and other fees,
- * The spare parts imported within the scope of project are exempt from tax on condition that their value does not pass 20 % of their asset value,
- * Certain additional customs duty exemptions are made in importation of furniture, furnishing and etc. for hotels, touristic buildings, hospitals, healthcare organizations, rehabilitation centers, educational and scientific institutions.

The Nineveh Province provides certain additional opportunities for investors in addition to the aforesaid points within the frame of general investment Law in Iraq. The most

outstanding points among those are listed as follows:

- * Exemption from income tax provided for 10 or more years for the companies that would like to make an investment
- * Leasing or assigning investment lands for 50 years,

In addition to this, the following assurances are given to foreign investors by the Iraqi government within the same law:

- * Foreign employees might be recruited in case Iraqi employees with required skills cannot be found,
- * Great convenience is provided for foreign employees working in Iraq in obtaining residence permit as well as in entry into and exit from the country,
- * As long as no opposite verdict is reached, it is guaranteed that investment shall not be nationalized partly or as a whole.
- * Non-Iraqi employees might transfer their earnings abroad.

Some Important Statistics on Mosul

EXPENSE INDEXES IN MANUFACTURING INDUSTRY BETWEEN 1999-2008 (100 =1988)									
Grup									
Years	General Index	Basic Metal Industry	Non-metal Industry	Petroleum Industry	Chemical Industry	Wood and Paper	Textile and Shoe	Beverage and Tobacco	Food Product Industry
Weight	1000	105	112	238	100	55	137	172	81
1999	72996	138431	69864	7355	107491	224098	82924	91292	156625
2000	80601	170362	83778	10499	119895	204468	83861	101092	153954
2001	81688	156321	94689	11397	94911	225751	105794	94327	160646
2002	86910	193616	97010	14666	95283	263438	103025	81633	158054
2003	*99979	85449	442068	16903	88924	86972	67470	*79541	144734
2004	175581.5	194606.2	486557.6	29648.9	209140.4	164937.1	120451.8	159824.5	242218.0
2005	216746.3	194841.8	560868.3	75643.6	290260.8	202174.1	171697.4	183541.5	249754.6
2006	247472.2	211082.7	630507.7	127549.8	321390.1	264173.9	157287.4	197384.9	273674.1
2007	268202.0	202618.8	682920.3	156071.3	337168.8	308080.2	153504.1	213877.7	306378.3
2008	282493.4	215015.1	730350.0	159171.2	361613.3	323230.7	159175.8	222137.4	324458.2

* General Index of the year 2003, and indexes for alcoholic beverages and tobacco groups

PRICE INDEX OF CONSTRUCTION PRODUCTS USED BY PRIVATE SECTOR BETWEEN 2000-2007								
General Index	Others	Sanitary Installation	Electrical Installation	Window	Doors	Iron	Faience	General Index
Weight	100.0	6.6	2.8	1.4	5.2	9.5	11.1	16.2
2000	83940.5	79124.0	105192.7	248044.5	84320.0	86062.9	179580.1	64163.1
2001	79892.2	78577.6	104658.4	261450.0	80980.3	83951.5	110591.6	64677.8
2002	80320.6	82847.9	97795.8	261450.0	84662.9	81451.9	106023.7	63215.4
2003	264174.8	418525.6	183778.0	612823.7	176269.8	146166.3	187566.3	140255.7
2004	264912.4	414928.3	183966.7	741900.7	167556.7	142175.9	182540.0	134283.6
2005	269070.1	438215.7	183727.3	931328.9	235849.1	146747.3	193799.0	138136.4
2006*	371825.6	441431.9	401254.6	452355.3	169724.5	163966.2	301323.4	191971.1
2007	387125.1	481154.7	359221.3	567978.4	271969.9	214367.4	360234.7	196481.5

* Indexes based on bulding and construction industry reports

PRICE INDEX OF CONSTRUCTION PRODUCTS USED BY PRIVATE SECTOR BETWEEN 2000-2007 (CONTINUATION)							
Years	Gypsum	Cement	Gravel	Sand	Stone	Block	Brick
Weight	2.5	7.6	4.6	6.1	2.6	8.2	15.9
2000	136997.4	106147.5	61103.4	55414.2	51892.7	43454.3	43348.1
2001	177405.3	124887.8	56124.8	62864.4	75981.2	40550.8	48290.9
2002	198058.3	133609.8	60494.1	58465.2	68936.0	36386.4	51809.4
2003	1552275.8	689960.5	126255.4	150662.6	69552.0	226004.9	252940.7
2004	1133513.9	734183.0	108459.6	143558.5	67952.1	231751.0	246857.9
2005	1147599.5	644935.2	120968.8	143013.9	67982.2	220612.6	251573.6
2006*	1047899.0	870274.8	321975.1	374450.4	359517.3	310403.5	491327.0
2007	1017705.9	847274.2	189392.3	284890.2	321450.2	343843.7	544905.4

STATUS OF TOURISM FACILITIES BY PROVINCES IN 2007						
PROVINCE	Total Tourism Facility	Number of Rooms		Number of Beds	Number of Occupied Beds	Number of Customers
		For Customers	Others			
MOSUL	36	1.268	101	2.479	401.194	53.626
KIRKUK	38	882	120	1.825	250.142	163.440
DIYALA	2	23	3	83	4.584	4.584
ANBAR	-	-	-	-	-	-
BAGHDAD	123	6.129	244	11.476	536.913	383.004
BABEL	9	168	30	367	39.019	20.723
KARBALA	59	2.127	18	5.707	480.667	988.628
WASIT	8	192	34	428	133.402	4.396
SALAHADDIN	19	482	50	1.210	161.112	11.568
NAJAF	94	3.293	288	8.173	1.398.194	581.075
QADISIYAH	4	87	11	248	19.988	18.359
MUSANNA	14	459	61	1.114	45.485	45.485
ZIQAR	16	242	64	481	40.185	18.786
MISAN	9	128	18	302	23.063	21.318
BASRA	61	1.613	138	3.441	542.217	175.281

NUMBER OF BUILDING LICENCE AND ESTIMATED COSTS FOR PRIVATE SECTOR BY PROVINCES AND BUILDING TYPES IN 2008								
	MAINTENANCE		REMODEL		OUTBUILDING	NEW BUILDING		
VİLAYET	COST (000 IRAQI D.)	NUMBER OF BUILDING	COST (000 IRAQI D.)	NUMBER OF BUILDING	COST (000 IRAQI D.)	NUMBER OF BUILDING	COST (000 IRAQI D.)	NUMBER OF BUILDING
MUSUL	41500	4	279650	9	11010085	397	60242072	1239
KERKÜK	439000	58	25000	1	8755400	329	90146350	1963
DİYALA	29950	5	12500	1	13923950	435	103836747	2170
ANBAR	18250	2	0	0	6408340	164	143588124	2106
BAĞDAT	226400	23	674600	19	24420800	795	124658020	2026
BABİL	32040	4	84400	3	9820375	269	106672286	1780
KERBELA	252415	31	37600	2	11597490	324	54864830	1156
VASİT	2000	1	0	0	4749739	186	72563960	1671
SELAHADDİN	0	0	0	0	3732650	112	62509460	1407
NECEF	235700	24	40000	2	12009095	387	85385150	1505
KADISIYE	0	0	20000	1	2091120	95	60208491	2108
MUSENNA	8000	2	108450	2	16545875	345	72874256	1041
ZİKAR	27000	6	0	0	13867100	296	85154400	1445
MEYSAN	21000	3	118750	6	3015025	114	35908233	907
BASRA	49500	6	0	0	7382930	238	63428920	1164
KÜRT BÖLGESİ:								
DUHOK	-	-	-	-	-	-	-	-
ERBİL	-	-	-	-	-	-	-	-
SÜLEYMANIYE	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	1382755	169	1400950	46	149329974	4486	1222041299	23688

FACTORS DISTURBING DWELLERS IN THE AREA (%)

City Puddles	Waste and Pollution	Fly and Insect	Noise	Stink	Dust	Smoke and Gas
44,4	19,7	36,6	10,4	13,5	26	9,5

Food Strategy Statistics of Mosul

Rate of Households Eating Three Meals or More Meals a Day	Rate of Households Preferring To Pay Cash	Rate of Portion of Food Preferred in Household	Rate of Non-iodized Salt Used in Household	Strategy Index
% 99.2	%12.7	%87.3	%36.7	%23.06

ORSAM ACADEMIC STAFF

Hasan Kanbolat	ORSAM Director
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Representative, Karadeniz Technical University Department of International Relations
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar	ORSAM Advisor, ORSAM Eurasian Strategies Coordinator - Bilkent University
Assoc. Prof. Dr. Tarık Oğuzlu	ORSAM Advisor, Middle East – Antalya International University Department of Political Science and IR
Asst. Prof. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Advisor, Middle East - Gazi University, Department of IR
Assoc. Prof. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Advisor, Middle East Economies - Aiyon Kocatepe University, Department of Economics
Assoc. Prof. Dr. Özlem Tür	ORSAM Advisor, Middle East - METU, Department of IR
Habib Hüzmüzlü	ORSAM Advisor, Middle East
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Advisor, Middle East -Ahi Evran University, Department of IR
Asst. Prof. Dr. Canat Mominkulov	ORSAM Researcher, Middle East – Al Farabi Kazakh National University
Asst. Prof. Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Advisor, Middle East – Yıldırım Beyazıt University, Department of IR
Dr. Abdullah Alshamri	ORSAM Advisor, Middle East – ORSAM Riyadh Representative
Dr. Neslihan Kevser Çevik	ORSAM Advisor, Middle East - METU, Department of IR
Dr. Didem Daniş	ORSAM Advisor, Middle East - Galatasaray University, Department of Sociology
Dr. Jale Nur Ecé	ORSAM Advisor, Maritime Safety and Security
Dr. İlyas Kamalov	ORSAM Advisor, Eurasia
Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Advisor, Eurasia - ORSAM Bishkek Representative, Kyrgyzstan-Turkey Manas University
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Advisor, Middle East - Atatürk University
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Advisor, Eurasia
Att. Aslihan Erbaş Açikel (LL.M.) Hamburg	ORSAM Advisor, Energy-Maritime Law
Fazıl Ahmet Burget	ORSAM Advisor, Middle East – Afghanistan
Volkan Çakır	ORSAM Advisor, Africa - ORSAM Antananarivo (Madagascar) Representative
Esra Demir	ORSAM Advisor, Middle East
Bilgay Duman	ORSAM Researcher, Middle East
Oğün Duru	ORSAM Managing Editor
Nöyan Gürel	ORSAM Izmir Representative
Selen Tonkuş Kareem	ORSAM Erbil (Iraq) Representative
Oytun Orhan	ORSAM Researcher, Middle East
Sercan Doğan	ORSAM Research Assistant, Middle East
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Research Assistant, Middle East
Uğur Çil	ORSAM Research Assistant, Middle East
Leyla Melike Koçgündüz	ORSAM Research Assistant, Middle East & Projects
Göknil Erbaş	ORSAM Research Assistant, Black Sea
Aslı Değirmenci	ORSAM Research Assistant, Middle East
Ufuk Döngel	ORSAM Research Assistant, Middle East
Jubjana Vila	ORSAM Research Assistant, Middle East
Mavjuda Akramova	ORSAM Research Assistant, Middle East

ORSAM Water Research Programme

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Water Research Programme Hydropolitics Researcher
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Water Research Programme Hydropolitics Researcher
Kamil Erdem Güler	ORSAM Water Research Programme Research Assistant
Çağlayan Arslan	ORSAM Water Research Programme Research Assistant

ORSAM ADVISORY BOARD

Dr. İsmet Abdülmecid	Former President of Iraqi Council of State
Prof. Dr. Hayati Aktaş	ORSAM Trabzon Representative, Karadeniz Technical University Department of International Relations
Dr. Abdullah Alshamri	ORSAM Advisor, Middle East – ORSAM Riyadh Representative
Hasan Alsancağ	BP & BTC Turkey, Energy Security Director
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	METU, Director of Institute of Social Sciences
Prof. Dr. Ahat Andican	Former Minister & Istanbul University
Prof. Dorayd A. Noori	Vice-Undersecretary in Iraq's Embassy in Ankara
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ University, Head of Department of International Relations
Prof. Dr. Ali Arslan	Istanbul University, Department of History
Başar Ay	General Secretary, Turkish Textile Employers' Association
Prof. Dr. Mustafa Aydın	President of Kadir Has University
Assoc. Prof. Dr. Ersel Aydınılı	Vice-President of Bilkent University, Fulbright Executive Director
Assoc. Prof. Dr. Veyysel Ayhan	ORSAM Advisor, Middle East - Abant İzzet Baysal University, Department of IR
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	METU, Head of Department of International Relations
İtir Bağdağı	Izmir Economy University, Department of International Relations and European Union
Prof. Dr. İdris Bal	Member of Parliament in the 24th Legislative Term of Grand National Assembly of Turkey
Assist. Prof. Dr. Ersan Başar	Karadeniz Technical University, Maritime Transportation and Management Engineering
Kemal Beyatlı	Head of Iraqi Turkmen Press Council
Barbaros Binicioğlu	ORSAM Advisor, Middle Eastern Economies
Prof. Dr. Ali Birinci	Police Academy
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Budak	Deputy Director General in Prime Ministerial State Archives
Dr. Hasan Canpolat	Deputy Undersecretary of Turkish Ministry of Interior
Ret. (Air) Gen. Ergin Celasin	23rd Commander of Air Forces
Assoc. Prof. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has University, Head of Department of International Relations
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	President of The Council of Higher Education
Dr. Didem Daniş	ORSAM Advisor, Immigration Studies & Iraqi Refugees, Galatasaray Uni., Dep. of Sociology
Esra Demir	ORSAM Advisor, Middle East
Prof. Dr. Volkan Ediger	Izmir Economy University, Department of Economics
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	President of Atatürk Research Center, Istanbul University, Department of History
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara University, Faculty of Political Science, Department of IR & Director of ATAUM
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Middle East Advisor, Ahi Evran Uni., Head of the Dep. of Int. Relations

Dr. Amer Hasan Fayyadh
Aslıhan Erbaş Açıklık (LL.M.) Hamburg)
Cevat Gök
Mete Göknel
Osman Göksel
Timur Göksele
Prof. Muhamad Al Hamdani
Numan Hazar
Habib Hürmüzlü
Assoc. Prof. Dr. Pınar İpek
Dr. Tuğrul İsmail
Dr. İlyas Kamalov
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar
Assoc. Prof. Dr. Şenol Kantarcı
Selçuk Karacaay
Assoc. Prof. Dr. Nilüfer Karacasulu
İsmet Karalar
Prof. Dr. M. Lütfullah Karaman
Asst. Prof. Dr. Şaban Karadaş
Att. Tuncay Kılıç
Assoc. Prof. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli
Prof. Dr. Aleksandr Knyazev
Prof. Dr. Alexander Koleşnikov
Prof. Dr. Erol Kurubaş
Prof. Dr. Talip Küçükcan
Arslan Kaya
Dr. Hicran Kazancı
İzzettin Kerküklü
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Kibaroğlu
Dr. Max Georg Meier
Prof. Dr. Mosa Aziz Al-Mosawa
Prof. Dr. Mahir Nakip
Assoc. Prof. Dr. Tarık Oğuzlu
Prof. Dr. Çınar Ozen
Murat Özçelik
Assoc. Prof. Harun Öztürkler
Dr. Bahadır Pehlivan Türk
Prof. Dr. Victor Panin
Assoc. Prof. Dr. Firat Purtaş
Prof. Suphi Saatçi
Ersan Sarıkaya
Asst. Prof. Dr. Bayram Sinkaya
Assoc. Prof. Dr. İbrahim Sirkeci
Dr. Aleksandr Sotnichenko
Zaher Sultan
Dr. Irina Svistunova
Asst. Prof. Dr. Mehmet Şahin
Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin
Mehmet Şüküroğlu
Assoc. Prof. Dr. Oktay Tanrısever
Prof. Erol Taymaz
Prof. Sabri Tekir
Dr. Gönül Tol
Asst. Prof. Dr. Özlem Tür
Mehmet Uneş
M. Ragıp Vural
Dr. Ermanno Visintainer
Dr. Umut Uzer
Prof. Dr. Vatanyar Yagya
Dr. Süreyya Yiğit

Baghdad University, Dean of Political Sciences Faculty (Iraq)
ORSAM Advisor, Energy-Maritime Law
Turkey Representative of Iraqi Al Firat TV
Former Director of Petroleum Pipeline Corporation (BOTAŞ)
BTC & NABUCCO Coordinator
Beirut American University (Lebanon)
Cultural Undersecretary in Iraq's Embassy in Ankara
Retired Ambassador
ORSAM Middle East Advisor
Bilkent University, Department of International Relations
TOBB University of Economics & Technology, Department of International Relations
ORSAM Eurasia Advisor
ORSAM Advisor, ORSAM Eurasian Strategies Coordinator - Bilkent University
Kırıkkale University, Department of International Relations
Deputy Director, Vodafone (Turkey)
Dokuz Eylül University, Department of International Relations
Advisor to Mayor of Edremit/Balıkesir
Fatih University, Head of the Department of International Relations
TOBB Economy and Technology University, Department of International Relations
Mayor of Edremit/Balıkesir
Çukurova University, Head of the Department of International Relations
Kyrgyz Slavic University (Bishkek)
Diplomat
Kırıkkale University, Head of the Department of International Relations
Director of Marmara University, Institute of Middle East Studies
KPMG, Sworn-in Certified Financial Accountant
Iraqi Turkman Front Turkey Representative
President of Kirkuk Foundation
Okan University, Head of Department of International Relations
Hanns Seidel Foundation, Projects Director (Bishkek)
President of Baghdad University (Iraq)
Erciyes University, Faculty of Economic and Administrative Sciences
ORSAM Advisor, Middle East-Antalya International Uni. Dep. of Pol. Science and IR
Ankara University, Faculty of Political Science, Department of International Relations
Undersecretary of Public Order and Security
ORSAM Middle East Economics Advisor, Afyon Kocatepe Uni., Dep. of Economics
TOBB Economy and Technology University, Department of International Relations
Pyatigorsk University (Pyatigorsk, Russian Federation)
Gazi University Department of Int. Relations, Deputy Secretary General of TÜRKSOY
Secretary-General of Kirkuk Foundation
Türkmeneli TV (Kirkuk, Iraq)
ORSAM Middle East Advisor – Yıldırım Beyazıt University
Reader in Demography and Marketing Regent's College, (London, UK)
St. Petersburg University (Russian Federation)
President of Lebanese Turkish Association
Russia Strategic Research Center, Turkey-Middle East Studies Expert (Russian Fed.)
ORSAM Advisor, Middle East, Gazi University, Department of International Relations
Gazi University, Department of International Relations
Energy Expert
METU, Department of International Relations
Vice President of the METU North Cyprus Campus (TRNC)
Dean of Izmir University, Faculty of Economics and Administrative Sciences
Director of Middle East Institute Turkish Studies (USA)
ORSAM Advisor, Middle East, METU, Department of International Relations
Kastamonu University
General Coordinator of 2023 (Magazine)
Director of Vox Populi (Rome, Italy)
Istanbul Technical University, Humanities and Social Sciences
St. Petersburg City Council Member, St. Petersburg University (Russian Federation)
ORSAM Eurasia Advisor

EDITORIAL BOARD OF MIDDLE EAST STUDIES

Meliha Altunışık
Bülent Aras
Tayyar Arı
İlker Aytürk
Recep Boztemur
Katerina Dalacoura
F. Gregory Gause
Fawaz Gerges
Ahmet K. Han
Raymond Hinnebusch
Rosemary Hollis
Bahgat Korany
Peter Mandaville
Emma Murphy

Middle East Technical University (Turkey)
Ministry of Turkish Foreign Affairs, Head of Center for Strategic Strategic Research
Uludağ University (Turkey)
Bilkent University (Turkey)
Middle East Technical University (Turkey)
London School of Economics (UK)
Vermont University (USA)
London School of Economics (UK)
Kadir Has University (Turkey)
St. Andrews University (UK)
City University (UK)
Durham University (UK)
George Mason University (USA)
Durham University (UK)

MIDDLE EAST ANALYSIS EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Meliha Altunışık
Hasan Kanbolat
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen

Middle East Technical University, Director of Institute of Social Sciences
ORSAM Director
ORSAM Advisor, ORSAM Eurasian Strategies Coordinator - Bilkent University
ORSAM Middle East Advisor, Ahi Evran Uni., Head of Dep. of International Relations

MiithatpaŐa Caddesi 46/4 Kızılay/Ankara
Tel: 0(312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48
www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr